

en almindelig Sag; der behøver slet ikke at blive Tale om contra eller pro Agravterne. Vi kunne tage det ganske i Almindelighed. Jeg skal tillade mig at se Sagen mere fra et Kjøbenhavnsk Standpunkt, hvad der jo ligger naturligt for mig, eftersom jeg er Repræsentant for Kjøbenhavn. Jeg kan da aldeles ikke forstaa, at fordi en Husejer i Adelgade, Helsingørsgade eller et saadant Sted har en Ejendom, hvor han driver den Trafik at udleje Arbejdsboliger til høj Pris i daarligere, ujunde Lejligheder eller maatte drive en eller anden obskur Bedrift, Bordel eller saadant noget, at han saa skal kunne komme til Staten og sige: Vil Du ikke hjælpe mig med en lille Selvfylbnerkaution, for at jeg kan saa mit Laan til at drive min Bedrift for saa meget billigere. Man maa ikke glemme, at det hele er en privat Sag; det er simpelthen en Mand, der skal have et Laan. Om man saa gør det individuelt eller direkte i Forhold til Vaangiveren, eller man slutter sig sammen i noget, man kalder Kreditforeninger, og saa forlanger Statsgaranti dertil, det gør i Princippet ikke nogen stor Forskel.

Det er altsaa samtlige Landets Grundejere, der ville have Statsgaranti for deres samlede Prioritetslaan. Da det er ophjst, at Kreditforeningslaanene ikke overstige 47 pCt. gennemsnitlig af Værdien af samtlige Ejendomme — det er vel baade Købstads- ejendomme og Landejendomme — og man her i denne Lov sætter Grænsen til 50 pCt., vil man se, at det, der her er Tale om at garantere, i Virkeligheden vil blive alle de Kapitaler, som nu ere optagne som Kreditforeningslaan. Man begynder med at sætte en Grænse af 150 Mill. Kr., men man har jo regnet ud, at hvis der bliver Rift om det, hvis Geschæften gaar rigtig godt, vil Staten komme ind i et Engagement af 400 à 500 Mill. Kr., og saa taler man om, at naar man blot sætter Grænsen til 150 Mill., giver man Ministeren og Rigsdagen Lejlighed til, hvis man skal gaa videre, at forlange yderligere Kauteler. Hvad vil det sige? Man vil trække Statskassen yderligere ind i det, man skal mere og mere saa Staten til at være ikke alene juridisk Garant, men ogsaa moralsk Garant ved at lade den tage rigtigt Tilsyn og saa Haand i Hanke med Kreditforeningerne. Naar man vil gøre det, naar man mener, at der intet er i Vejen for, at Staten kan være Selvfylbner-Kautionist med 500 Mill. Kr. for at hjælpe den Klasse Medborgere, som ere Grundejere, og som vistnok ere de heldigst stillede i Samfundet, saa forlanger man, at alle de andre Klasser, som ikke besidde Grundejendomme, skulle

garantere for, at Grundejerne kunne faa deres Laan saa meget billigere. En af disse Klasser ere disse ulukkkelige Kapitalister, mod hvilke man ved enhver Lejlighed optræder og slaar Renten ned for, og for at slaa Renten yderligere ned skulle disse Kapitalister hjælpe til denne Foranstaltning, for at de yderligere kunne faa det Tab, man allerede er saa godt inde paa. — En anden Klasse ere de, der eje industrielle Etablissements, Haandværkere, Fabrikanter o. s. v., de skulle ogsaa være med for at garantere disse Husejere i Adelgade og Borgergade og disse Bønder og Godsejere paa Landet, uagtet man har efter sigt har nægtet de industridrivende endogsaa blot den lille Begunstigelse, at de kunne være fri for at bruge Stempelpapir, naar de slutte sig sammen i en Kreditforening. Man har stillet saadanne Betingelser, at en Kreditforening for industridrivende hidtil har vist sig at være umulig; der har ikke været vedtaget nogen Lov, som de kunde bruge. Saa forlanger man endda, at de blandt andet skulle være med til at garantere for de andre Kreditforenings-Interessenter, for at disse kunne faa Laan, der ere billigere; men samtidig vil man intet gøre for, at de industridrivende kunne faa deres Laan billigere; de maa betale meget højere Rente. Nej, jeg kunde virkelig fristes til at bruge stærke Udtryk, naar man stiller et saadant Forslag om at springe til for Statens Regning at overtage en saadan Garanti til Fordeel for en Samfundsklasse, som i Virkeligheden ikke er nær saa trængende som saa mange andre i Samfundet. Jeg har berørt det ved et Par Sager i de seneste Dage, og det er det samme Synspunkt, som jeg gør gældende her.

Og hvad er det saa, man egentlig vil opnaa? Man tror, at man kan faa disse Kreditforeningsobligationer maatte et Par Points til Vejs. Som allerede bemærket staar for Øjeblikket $3\frac{1}{2}$ pCt.s Kreditforeningsobligationer i 99 pCt., Kjøbenhavns Kommunes $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer i 100 pCt. og kongelige amortisable Obligationer i 101 pCt. Saaledes er Forholdet nu, uagtet der ikke er Tale om Statsgaranti, Der er saaledes en Difference af 2 pCt. Og for at hæve den og faa Kreditforeningsobligationer op i Kurs med Statsobligationer, hvad man oven i Købet erkender, at man ikke kan, skulde vi gøre en saa ekstraordinær Foranstaltning, som der her er Tale om!

Og saa er der een Ting til, som jeg synes er af megen Betydning. Man vil jo kun kunne hjælpe ved denne Statsgaranti under den Forudsætning, at de Obligationer,